

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Előrenyomulásunk Albániában

Szkutarit és Beratot megszállottuk — Csapataink Durazzo ellen, a bolgárok Valona ellen vonulnak — Montenegro kapitulációja zavartalanul halad tovább — Niksic, Danilovgrad és Podgorica városokat birtokba vettük

Az entente sajtója még mindig azzal igyekszik lecsillapítani a Montenegro kapitulációja által fölizgatott közvéleményt, hogy újabb és újabb híreket közöl a kapituláció meghiusulásáról. Minapi hírei arról szóltak, hogy a montenegrói tábornokok szakítottak királyukkal és a maguk szakállára harcolnak tovább. Ugy lát-szik, ezek a közlemények nem tették meg a kellő hatást s ezért legfrissebb értesüléseik már arról tudnak, hogy *Nikita király és kormánya is elutasították a monarchia békefeltételeit és folytatják a harcot, még pedig késhegyig.* — Ezeknek a híreknek az alaptalan volta már első olvasásra szembeszökő. Nikitának nem volt még alkalmja elutasítani a monarchia békefeltételeit, mert hiszen azok előterjesztésére csak a kapituláció végrehajtása után kerülhet a sor. *A kapituláció pedig* — mint vezérkarunk közli — *simán megy végbe* s ahol a montenegróiak sorában esetleg zavargás támadt is annak a hírére, hogy meg kell vonniuk fegyvereiktől, ez az elégtelenség legfőbb addig tartott, amíg a lefegyverzést végrehajtó csapataink megérkeztek hozzájuk.

Bizonyos, hogy a montenegrói ellenállás föléledéséről szóló hír szülője csak a vágy lehet, amelynek azonban még a valóra válása sem változtathatja meg a helyzetet, sem Montenegro teljes meghódítása, sem további hadműveleteink tekintetében. A pacifikáció munkájának előrehaladásáról vezérkarunk örvendetes hírt közöl: *Niksic, Danilovgrad és Podgorica városok birtokunkban vannak* s így, tekintve Antivari és Dulcigno tegnapi előtti elfoglalását, Montenegro nyugati felének teljes meghódításáról beszélhetünk. — Kelet-Montenegro megszállása tudvalevően még az ellenségeskedés megszüntetése előtt közel járt a befejezéshez. — Hogy pedig további hadműveleteinkre mennyire nem lehetne befolyással egyes montenegrói osztagok netáni ellenszegülése, ahhoz a tegnapi események után semmi kétség sem férhet. *Haderőnk ugyanis megkezdte előnyomulását Albánia területén*, még pedig a legteljesebb siker jegyében. Vezérkarunk közli, hogy *Skutarit tegnap este megszállottuk*. A francia kül-

ügyi hivatal szócsöve révén továbbá arról értesülünk, hogy *offenzívánk Dél-Albánia területén is folyamatban van*, ahol az osztrák-magyar haderő bolgár csapatokkal kooperál. A miénk célja az említett forrás szerint *Durazzo*, a bolgároké pedig *Valona* volna. Az albán tengerpart felé való előnyomulásunk során *Berat* várost tegnap elfoglaltuk.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, január 24. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Tegnap este megszállottuk Skutarit. Néhány ezer szerb, akik a várost megszállva tartották, a harc elől kitérve, dél felé vonult vissza.

Azonkívül csapataink a tegnapi nap folyamán bevonultak Niksicbe, Danilovgradba és Podgoricába.

Az ország fegyverletétele mindeztől surlódások nélkül ment végbe. Egyes pontokon a montenegrói osztagok, haderőnk megjelenését meg sem várva, fegyvereiket már előbb letették, hogy haza térhessenek. Egyes helyeken a lefegyverezettek túlnyomó része a hadifogságot választotta a nekik megajánlott hazatérés helyett.

A lakosságok csapatainkat mindenütt bárátságosan, nemritkán ünnepélyesen fogadta. Olyan zavargások, aminők például Podgoricában előfordultak, megszüntek, mielőtt az első osztrák-magyar osztag megjelent.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 24. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Egy görög földről felszállott ellenséges repülőraj Bitoljra (Monastir) bombákat dobott. Több lakos meghalt, illetve megsebesült.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Durazzo és Valona felé

Szaloniki, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) A Havas-ügynökség jelenti: Az osztrák-magyar és a bolgár csapatok elfoglalták Berat városát. Az osztrák-magyar csapatok Durazzo felé, a bolgárok pedig Valona felé nyomulnak előre.

(Berat Dél-Albánia egyik legjelentékenyebb városa, Valonától északkeletre 40 kilométernyire.)

Nikita király Rómában

Lugano, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) Nikita montenegrói király Péter herceggel, 30 tiszttal és 50 katonával kíséretében Rómába érkezett. A pályaudvaron Viktor Emánuel király üvözölte vendégeit és a királyi kastélyba kísérte őket. Nikita kíséretével ma Lyonba utazik.

Montenegro tovább harcol?

Bukarest, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) Az *Indépendance Roumaine* dróttalan táviratot kapott Lyonból, amely szerint Miuskovics párisi montenegrói konzul január 21-én jegyzéket tett közzé, hogy *Nikita király kormányával együtt elutasította az osztrák-magyar békefeltételeket és a végsőig folytatni fogja a harcot*. A jegyzék azt is közli, hogy *a királyi csapatainál marad*.

Lugano, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) Miuskovics montenegrói miniszterelnök Brindisiből táviratozott az ugyanilyen nevű párisi montenegrói követnek, hogy *Montenegro folytatja a monarchia ellen a késhegyig menő harcot*. Nikita mellett csak két fia maradt.

Több montenegrói tábornok megadta magát

Bécs, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) Az entente-forrásokból származó híresztelésekkel szemben illetékes helyen közlik, hogy a montenegrói csapatok fegyverletétele ezideig rendben megtörtént. Több tábornok megadta magát. Montenegroban a béke tényleg már megvan, aminek mindenki örül.

URANIA

Ma utoljára!

Csak két napig!

Szenzációs

vendégszerelés!

C. Rausche

a Deutsches Schauspielhaus főrendezője, a világ hírhedt mimikus vendégjátéka, ki Budapestre három hónapon át óriási sikerrel vendégszerelt.

Az összes világlapok egybehangzó kritikái Rausche alakításait a leg-szenzációsabb színpadi produkcióknak mondják.

A szarvasbunda
aktuális háborús bűnügyi kalandr-dráma 4 felvonásban.

Hű bajtársak
háborús dráma 2 felv.

Bizalmasok kezdte 5, 7 és 9 órákor rendszer helyfoglal.

APOLLO

Ma, kedden

Előadások 5 és 7 órákor
mészkelt 9 órákor
rövid helyfoglal.

Kettős bemutató

Két nagy újdonság.

Bolygólekek
társadalmi színmű 3 felv.

Nevezetű vigjáték
újdonság!

György és Gyurka
vigjáték 3 felvonásban.

Katonánk szabadulása a montenegrói hadifogságból

Sajtóhadiszállás, január 24. A montenegrói csapatok lefegyverezése örvendetes módon előrehalad. Hadvezetőségünk különös súlyt helyez a montenegrói lakosság bizonyos hagyományos szokásainak tisztelgésben tartására és arra, hogy a fegyveres montenegrói nép megalázását elkerülje. A montenegróiak már az ország különböző részeiben elhelyezett osztrák-magyar hadifoglyok kiszolgáltatását is megkezdték. Eddig 30 tiszt és csekély számu legénység tért vissza hozzánk.

Vilmos császár Báziláson

Temesvár, január 24. Vilmos császár e hó 20-án Belgrádból Bázilásra utazott és szemlét tartott a csapatok felett. A császár megtekintette a Bázilás környékén levő hegyeket s elmagyaráztatta magának a rámai átkelés részleteit. Megbizta a császár Medve Zoltán főispánt, hogy Tisza István gróf miniszterelnöknek szívélyes üdvözlését táviratilag hozza tudomására. A császár ezután Orsovára utazott.

A bolgár király osztrák-magyar tábornagyi méltósága

Bécs, január 24. Ferdinánd bolgár király táviratban mondott köszönetet királyunknak osztrák-magyar tábornaggyá történt kinevezéséért, büszkeségét és örömet fejezve ki a kitüntetés miatt, amely őt a dicsőséges osztrák-magyar hadsereghez újabb kötelékkel kapcsolja. Ferenc József király megleghangu táviratban válaszolt a bolgár királynak.

A merénylet a Balkán-vonat ellen

Köln, január 24. A Kölnische Zeitung értesülése szerint a Balkán-vonat ellen Szerbiában elkövetett merénylet miatt két szerb falu ellen szigorú rendszabályokat fognak alkalmazni.

Monastir bombázása

Szalóniki, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) A Havas-ügynökség jelenti: Egy 45 repülő gépből álló francia repülőraj ma reggel bombázta Monastirt. A repülők a pályaudvarra, a kaszárnyákra, a vasútvonalra és a municióraktárakra dobtak bombákat és nagy károkat okoztak.

A bolgár miniszterelnök Görögországról és Romániáról

Szófia, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) Radoslavow miniszterelnök fontos kijelentéseket tett a helyzetről a képviselők előtt. Annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az entente nem lesz képes rákényszeríteni Görögországot, hogy elhagyja semlegességét. Kijelentette továbbá a miniszterelnök, hogy Románia barátságos érzületet tanúsít a bolgárok és a központi hatalmak iránt. Montenegró meghódolására vonatkozólag Radoslavow azt mondta, hogy Nikita király meg van elégedve a kaptulációval.

Konstantin király az entente erőszakosságai ellen

Rotterdam, január 24. (Az Est.) Athénből jelentik: Konstantin király fogadta a Daily Mail tudósítóját és fölháborodását fejezte ki az entente magatartása ellen. A király a következőket jelentette ki a tudósító előtt:

— Legkisebb okát sem látom annak, hogy Korfu és Castellorizzo sziget megszállásának szüksége fenforgott volna. A szerb hadsereg reorganizálása máshol is megtörténhetett volna. Azt elismerem, hogy az ellenséges államok konzuljainak jelenléte Szalónikiben nem kívánatos, de tiltakoznom kell a mód ellen, ahogy elbántak

velük és ahogy az entente átgázolt Görögországon.

Az olaszok albániai expedíciója

Lugano, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) A Stampa jelenti: A tegnapi délután megtartott olasz minisztertanács elhatározta, hogy Albániában megkezdi az energikus hadműveleteket.

Olasz kormányválság előtt

Berlin, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) Jó forrásból jelentik, hogy Olaszországban kormányváltás áll küszöbön.

Essad pasa Szalónikiben

Hága, január 24. A Daily Chronicle jelenti: Essad pasa, aki legutóbb kijelentette, hogy 20,000 emberével a szövetségesek mellé áll, már Szalónikibe érkezett, hogy egyesüljön az entente-csapatokkal és résztvegyen a város védelmében.

Szalóniki előtt megtorpedózott angol csapatszallító hajó

Lugano, január 24. (Magyar Távirati Iroda.) A Corriere della Sera tudósítója táviratozza Szalónikiből:

Ma reggel hét órakor egy buvárhajó Szalóniki kikötőjén kívül megtorpedózott egy angol csapatszallító gőzöst. A hajót súlyos károsítások érték és így 150 katonának sikerült száraza jutni. A hajón szállított öszvérek, lőszer és a 150 főnyi személyzet megmenekült.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, január 24. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszínterről:

Nincs újság.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 24. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszínterről:

Dünaburgtól északra tüzésünk felgyújtott egy orosz vonatot.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az oroszok ellenőrzik a dunai hajózást

Bukarest, január 24. Tulcsából jelentik, hogy az orosz őrhajók szigoruan ellenőrzik mindazokat a hajókat, melyek a Dunán lefelé haladnak. Minden hajót Renibe kell vinni, ahol szállítmányuk és rendeltetési helyük tekintetében vizsgálat alá veszik őket.

Bókeyyülés Moszkvában

Bukarest, január 24. Az orosz naptár szerinti december 26-án nagy békegyűlést tartottak Moszkvában, a diákegyesület épületében. A gyűlés vezérszónoka Arzibasew író volt, akinek beszédét gyakran szakították félbe tetszésnyilvánításokkal. A hallgatóság soraiban többek között megjelentek a császári ház egyik volt minisztere és Konstantin nagyherceg, aki a háború leghatározottabb ellenzőinek egyike és Nikolajevics Miklós nagyherceg kívánságára éppen ezért nem bíztak rá katonai parancsnokságot.

Arzibasew többek közt ezeket mondta:

— A régi időkben rőzsét kötöttek a bikák szarvai közé, ezeket a kötegeket megnyújtották és azután az ellenség felé kergették az ál-

latokat. Ezt a barbár harcmodort másképpen ismételték meg a mostani háborúban. Mi oroszok vagyunk a bikák, az elérhetetlen célokért való égő sóvárgásunk a lobogó rőzseköteg és mint akkor a fájdalomtól bögő, dühöngő bikákat, most bennünket mészárolnak le. Az ellenség azonban gyakran visszakergette a bikákat és szarvaikat a saját uraik és kinzóik ellen fordította. Legfőbb ideje tudatára ébrednünk annak, hogy nem akarjuk tovább játszani ez állapot szerepét, hogy méltánytalan hozzánk és veszelyes reánk, hogy az ország legszentebb érdekeit, vagyonunkat, vérünket és életünket idegen érdekekért áldozzuk föl, idegen érdekekért, amelyek Oroszországra károsak lennének, ha elérnék őket.

A mi jövőnk ázsiai birtokaink fejlődésében van, ott hatalmas, felséges feladatok várnak reánk. Nem képtelenség-e olyan országokat alárendelni Oroszországnak, melyeknek kulturája évszázadokkal előbbre van? Nem a németek voltak-e a legtermékenyebb magja azoknak a tartományainknak, melyekben laktak? Mi a német provinciákra, ha elfoglaljuk őket, csak szegényes félkulturánk bélyegét nyomhatjuk. Mi még semmit sem adhatunk Nyugat-Európának, de annál többet ell elfogadnunk tőle. — Még nagyon sokat kell tanulnunk a németektől. Egyetlen komolyan gondolkozó orosz sem törekedhetik Németország megsemmisítésére, mert ez egyáltalában nem érdekünk.

Ideje megmondani, hogy Angliának, a mi hadi szövetségünknek megerősödése csak ártalmunkra lehet, mert Oroszországnak Angliától való függése megakadályozhatja ázsiai fejlődésünket. Ne hagyjuk tovább vakítani magunkat. Németország a mi jó barátunk, amelylyel kölcsönösen kicseréljük szellemi és anyagi javainkat.

A belga-francia harctér

Berlin, január 24. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

Mindkét részről élénk tüzéségi és repülőtevékenységet fejtettek ki.

Egy ellenséges repülőraj Metzre bombákat dobott, melyek közül egy a püspöki palotába, egy másik egy kórház-udvarba esett. Két polgári személy meghalt, nyolc megsebesült. A repülőraj egyik repülőgépét légi harcban lelőttük és a hemilöket elfogtuk.

A mi repülőink bombákat dobtak az ellenség arcvonala mögött fekvő vasút-állomásokra és katonai telepekre. A légi harcok egész sorozatában mi maradtunk felül.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Dower bombázása

Berlin, január 24. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Wolff-ügynökség közli a következő hivatalos jelentést:

A január 22-ikéről 23-ikára virradó éjjel „XX.” vízi repülőgépeink egyike bombákat dobott Dower pályaudvarára, laktanyáira és a dokk-telepekre. Ezenkívül január 23-án délután két vízi repülőgépiünk bombázta Dower-tól nyugatra a houghami léghajócsarnokokat. A tüzhatalás, kétségtelen megállapításunk szerint, erős volt.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR
FŐNÖKE.

Angol jelentés a bombázásról

London, január 24. A Reuter-ügynökség jelenti: Az elmúlt éjjel Anglia keleti partjánál holdfényes időben ellenséges repülők jelentek meg s gyorsan kilenc bombát dobtak le. — A gyújtó bombák nagy tüzekeket okoztak, melyek-

ket eloltottak. Két polgári egyén meghalt, két férfi, egy asszony és három gyermek megsebesült. Katonai kárt a bombák nem okoztak.

Az olasz háború

Budapest, január 24. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az ellenségnek a Lafraun-szakaszon megkísérelt közeledését és egy olasz osztagnak a Rombon-lejtőn megismételt támadását visszavertük.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese

Hadi árvaház Debrecenben a Schäfer—Legányi alapítványból

A belügyminiszter jóváhagyta az alapító-levelet — Az ág. evang. egyháztanács határozata

Az ágost. hitv. evang. egyháztanács vasárnap délelőtt fontos ülést tartott. Ezen az ülésen Materny Lajos főesperes bemutatta a néh. Schäfer Nándor és neje Legányi Julianna házastársak által létesített árvaház alapító levelét, melyet a belügyminiszter múlt évi december hó 7-én jóváhagyott.

Az egyháztanács e jelentést örömmel vette tudomásul s az árvaház létesítése körül kifejtett fáradozásáért elismeréssel adózott lelkészének, aki nem engedte, hogy az tovább Mohamed koporsója legyen.

Mivel a családdal rokon és debreceni evangélikus árva aránylag kevés lesz, az egyháztanácsnak az az álláspontja, hogy tekintettel a háború okozta veszteségekre, ebben az árvaházban minél több hadi árva találjon elhelyezést, még pedig felekezeti különbség nélkül, mert a közös nemzeti érdek előtt a felekezeti szempontnak háttérbe kell szorulnia. A főesperes, aki az intézőségnek már állásánál fogva is kell hogy vezető tagja legyen s akire különben is az árvaház szellemi irányítása végrendeletileg ruházott, biztosította az egyháztanácsot, hogy törekvése oda fog irányulni, hogy eme kivánság megvalósítása elől minden akadályt elhárítson, valamint arra is fog törekedni, hogy az árvaházból a társadalomra nézve hasznos iparosok és munkások kerüljenek ki.

Nem lesz talán érdektelen, ha röviden ismertetjük ennek az igen nagy alapítványnak a sorsát. A végrendelet, melylyel az alapítványozók az árvaházat létesítették, még 1899-ben nyílt meg. Árva azonban mindaddig egy falat kenyert nem kapott. Az akták hol egyik, hol másik asztaliókban pihentek. Végre Materny Lajos főesperes vette kezébe az ügyet. Ismerjük a kiüdelmet, amely közvetlen a háború kitörése előtt folyt le az alapítvány körül. — Ugyanis egyes körök a mostani postaépület és a Schäfer-féle ház között mindkét telek megcsonkításával utcát akartak nyitni, az erre szükséges Batthyány-utcai telkeket az alapítványi vagyontól megvéteni s az építendő postapalota részére a Schäfer-féle telektömb legnagyobb részének átengedését kívánták, minek fejében az alapítvány a megcsonkított postaépületet kapta volna. Ez ellen a tranzakció ellen sikra szállt Materny Lajos főesperes, mert meggyőződése szerint a tranzakció révén az árvaház felállítása beláthatatlan időre elodázott volna. Fáradtságot, munkát nem kímélve, kitartásával meggyőztette a cserét. Hogy a tizenhat évi huzavonának véget vessen, magára vállalta a mult nyáron a vagyont kezelését, sietette az alapítólevél szerkesztését, maga is részt

vett benne, végezte a kefelenyomat korrigálását Budapesten, csak hogy minél előbb kikerüljön az alapítólevél a sajtó alól. Időközben gondoskodott az árvaház ideiglenes helyiségéről, hogy az a közel jövőben megnyitható legyen.

Adja a Mindenható, hogy minél előbb és minél több apátlan árva találjon ott elhelyezést!

— A képviselőház ülése. Budapesti tudósítónk táviratozza: A képviselőház mai ülésén B e ö t h y Pál elnök bejelentette, hogy a török kamara Montenegró kapitulációja alkalmából üdvözlő táviratot küldött. A Ház elhatározta, hogy a török kamarához választ küld.

Ezután áttértek a napirendre, a földgáz értékesítéséről szóló javaslat tárgyalására.

M a y e r Ödön hangsúlyozta, hogy a földgáz-szerződés megkötésénél Erdély érdekeinek megvédésére figyelemmel kell lenni.

C s e r m á k Ernő idézeteket olvas föl a nagyváradi iparfelügyelő beszámolójából, amely hatalmas perspektívát rajzolt meg Erdély ipari fellendüléséről. Ma, amikor hatalmas pénzbőség van Magyarországon, fölösleges idegen tőkét behozni. A javaslatot nem fogadja el.

A vita folytatását ezután holnapra halasztották.

HIREK

***

— A külügyminiszter a királynát. Bécsből táviratozzák: A király ma délben Burián István, báró közös külügyminisztert kihallgatáson fogadta.

— A keddi kötözsur. A Hadsegélyző Hivatal holnap, kedden délután 4 órakor tartja meg rendes heti kötözsurját az Arany Bika kis koncerttermében. Ezután hívja föl a Hadsegélyző Hivatal azokat, kik az általuk megkezdett melegruha darabokat megkötötték, szíveskedjenek mielőbb közvetlenül a Hadsegélyző hivatalhoz beszoalgtatni azokat.

— Tizenöt vagon lisztet utalt ki a miniszter Debrecennek. A városi tanács mai ülésén R o s t á s István főkapitány szóvá tette azt a tarthatatlan helyzetet, amely Debrecen város közönségére nehezedik a kenyér-ellátás tekintetében. A közönség — mondta a főkapitány — nem kap kenyeret. Ha megtudják, hogy valamelyik péknél kenyér van, ott egyszerre nagy tömeg verődik össze és tülekedve, egymást leperve küzdenek az emberek, hogy kenyérhez jussanak. Már olyan hangokat hallottam, hogy a városházán fognak megjelenni és kenyeret követelni. A legsürgősebb intézkedést kérte a tanácstól arra nézve, hogy a közönség kaphasson kenyeret. C s ó k a Samu főjegyző, aki a lisztellátás ügyeit intézi, kijelentette, hogy tegnap délben érkezett egy sürgöny a minisztertől, amelyben közli, hogy 15 vagon lisztet kült Debrecen közönsége részére a Hadi Termény Részvénytársaság útján. A hadi Termény Részvénytársaságtól még nem jött értesítés arra nézve, hogy mikor és melyik malomból kapja meg a város a lisztet, de szóló már kieszközött az István-gőzmalomtól lisztet, amelyet holnap, kedden kioszt a sütődék részére, a közönség ellátása céljából. Egyelőre kenyérliszt nincs s így a nullás és főzölisztből kell kenyeret sütni. A tanács megnyugvással vette tudomásul a főjegyző jelentését. A kenyérsütést négy sütődére bízzák: a Gazdák sütődéjére, Marx János, Pányokiné és Scheiner sütődéjére, amelyek holnap megkapják a lisztet. Ezeket a sütődéket a rendőrség ellenőrzi, hogy jó kenyeret szolgáltatassanak ki a közönség részére.

— Az Uránia kiváló műsora szép sikert aratott a tegnapi esti bemutatón. R ä u s c h l e müncheni mimikus az ő nagyszerű műsorával elragadta a közönséget. A mai történelem nagy alakjait oly élethűen mutatta be, hogy azokat személyesen látni véltük. — A mozi-műsor is elsőrangú; a „S z a r v a s b a n d a” című 4 felvonásos aktuális kalandor-színmű a maga nemében egyedülálló. R ä u s c h l e már ma bucsuzik a debreceni közönségtől.

— A parlament új ülészaka. Budapesti tudósítónk táviratozza: Politikai körökben beszélnek, hogy áprilisban újra összehívják az országgyűlést, az állami költségvetés letárgyalása végett. A parlament mostani ciklusát ezért február közepén befejezik.

— Városi és társadalmi akció Debrecenben a bártfai fürdő fejlesztésére. F e k e t e Elemér dr., Bártfa város polgármestere és László Lajos, a bártfai fürdő igazgatója, tegnap Debrecenbe érkeztek, hogy Debrecen közönségét megnyerjék a bártfai gyógyfürdőtelep fejlesztésére irányuló akciónak. Ezt a tervüket a városi tanács ma délelőtti értekezletén fejtették ki részletesen. Bártfa városa, amely házi-kezelésbe vette a gyógyfürdőt, a hajdani Rákóczi-birtokból egy villák építésére alkalmas területet szerzett meg s több kedvezménnyel kívánja biztosítani, hogy ezen a területen nyaralóházak épüljenek. A telket nem kell megvásárolni, ahol az örökösletti rendszer alapján jut hozzá, aki építeni akar. Bártfa város kedvezményes áron ad az építkezéshez követ, faanyagot, továbbá a villák tulajdonosainak engedik a gyógy- és zenedijakat. A fürdőfejlesztési terv megvalósítására irányuló mozgalmat Bártfa város vezetősége Debrecenben óhajtja megkezdeni, amely város közönsége a felvidék ujjaépítésében is példát mutatott az országnak. A tanács helyeselte az akciót és a délután tartott értekezleten, amelyre a törvényhatósági bizottság számos tagja és társadalmi életünk több vezető alakja vett részt, egy bizottságot alakítottak a mozgalom ügyeinek intézésére.

A magunk részéről a legnagyobb elismeréssel vagyunk Bártfa város vezetősége iránt, hogy vállalatának fejlesztésére minden tőle telhetőt elkövet. Követésre méltó példa Bártfa agilitása a többi magyar városnak. Csak azt az egyet nem tudjuk, hogy Debrecen város, a hivatalos város, hogyan kerül ebbe az akcióba s Debrecen város tanácsának miért kell foglalkoznia a Bártfa város tulajdonát képező gyógyfürdő fejlesztésével?

— Orvosválasztás Püspökladányban. Püspökladányi tudósítónk jelenti: A község képviselőtestülete ma délelőtti tartott közgyűlésén a Balog Albin dr. halálával megüresedett püspökladányi községi orvosi állásra Rózsavölgyi Jenő dr. ugrai községi orvost választotta meg.

— A presbiterium ülése. A debreceni református egyház e hó 26-án, szerdán délután 4 órakor az egyház tanácstermében presbiterium ülést tart, melynek fontosabb tárgyai: A gazdasági és a zárószámadási bizottságban megüresedett egy-egy tagsági helynek választás által betöltése. — Szavazás a szatmárnémeti tanítóképző intézet tantestületét az egyházkerületi közgyűlésen képviselő tag megüresedett helyének betöltésénél. — Az egyházi alkalmazottak háborús drágasági segélye.

— Be kell adni az adóvallomásokat. A városi adóhivatal közli: Ismételve felhívatnak mindazok, kik a III., IV. osztályu kereseti és tőkekamat adóra vonatkozó vallomásaikat még be nem adták, hogy vallomásaikat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mert ellenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt — hivatalból fog megállapíttatni.

ZANDER

A Simonffy-utczal

Zander- és Vizgyógyintézetben

téli vizkurák, iszappakolás,

szénsavas fürdők, Zander-

:: kura, villanyozás. ::

Női órák: d. e. 1/2, 11—12-ig
d. n. 3—5-ig.

VIZGYÓGYINTÉZET.

— **A hortobágyi halastavak vasuti állomása.** A füzesabonyi vasutvonal mentén tudvalevően egy vasuti állomást akarnak létesíteni a halastavak közelében. E terv ügyében január 26-án értekezlet lesz Budapesten, amelyre a tanács a város képviselőjében Magoss György dr. tisztii főügyészt és Gruner Lipót gazdasági tanácsnokot küldte ki.

— **Aki nem reflektál a felmentésre.** Sátoraljaújhegyről írják: Tegnap délelőtt a sátoraljaújhegyi városháza katonai ügyosztályában megjelent Gárdos Mór, a sátoraljaújhegyi orthodox izraelita népiskola igazgatója és előadta, hogy ő a 43—50 éves korosztállyal besorozott népfőlkelő, akit az illetékes hatóságok a bevonulás kötelezettsége alól közérdekből felmentettek. — Bejelentésként, hogy erre a kedvezményre nem reflektál s a 43—50 évesek behívása alkalmával, felmentésére való tekintet nélkül, be fog vonulni. Gárdos Mór ezt az elhatározását azzal indokolja, hogy a korabeli népfőlkélok behívása már a haza fontos szükségletét jelenti és ő ily szükség esetén semmiféle címen nem akarja kivonni magát a katonai fegyveres szolgálat alól. A magyar nemzet lelkes önfeláldozásának egyik szép példája ez az eset is, amely szintén élesen illusztrálja, hogy ez a nemzet, melynek fiaiban a hazafias készség ily nagy mértékben van kifejlődve, a világnak ebben a nagynagy erőpróbájában semmiesetre sem maradhat alul.

— **Halálozás.** Özv. Weisz Sámuelné folyó hó 23-án elhunyt. Temetése a Széchenyi-utca 23. sz. a gyászházától január hó 25-én, kedden d. e. 10 órakor lesz.

— **A háborús jövedelmek megadóztatása.** Torontárvármegye törvényhatósági bizottsága értesítette Debrecen városát, hogy hasonló szellemű föllíratot pártolja Debrecen törvényhatósági bizottságának a kormányhoz intézett ama föllíratát, amelyben a háborús jövedelmek megadóztatását kéri a hadirokkantak javára.

— **Nikita — a biharkeresztesei öregbiró.** Biharkeresztesről írják nekünk az az alábbi kedves történetet: Amikor tavaly télen kirobogott a biharkeresztes állomásról az onnan harcba indulók vonata, az ottani megyei előkelőségek fiait a főbiró is kikísérte a vasúthoz. Nagy fogadkozásokkal indultak utnak az elegáns dzsentri-fiúk, a birtokosok, a bérlők s a megyei közigazgatás ottani fiait s ígértek mindent, amit csak akartak, hogy elhozzák hadiszákmányuknak a harctérről.

— Hát nekem mit hoztok, fiúk? — mosolygott a főbiró.

— Elhozzuk Nikitát!

— A bizony jó lesz! Beillik a természet öregur öregbirónak! — A katonavonat elrohogott. Ezt a kis fogadkozást elfelejtette mindenki Biharkeresztesen, amikor pár nappal ezelőtt érdekes levél érkezett Boszniából. A montenegroi harctérről küldték a biharkeresztesei fiúk s csak ennyi volt benne:

„Elhoztuk Montenegrot, visszük Nikitát öregbirónak!”

Hát most már Biharkeresztesen is nagyban készülnek, hogy a királyi öregbirót illő fogadtatásban részesítsék.

— **A vak katonák részére** a következők küldték be adományait a debreceni Hadsegélyező Hivatalhoz: Reimtz Dezső Gvula 20 K, az Adria biztosító társaság vezérigazgatója által 10 K, id. Doby János és neje 50 K, Módizs Erzsike 2 K, Oláh Miklósné 10 K, Medgyaszay Sándor 10 K, Szalay Józsefné 5 K, Podovszky Ferenc 8 K, Jovlenszki József 10 K, Fürst Béla 50 K, Rostás István utján Panyitzky Ilona 8.19 K, a dr. Müller Ottóné által adományozott ridikül kisorolásának eredménye 24 K 20 fill., Jóna és Jóna 10 K, özv. Gyöngyösi Sándorné 10 K, Horváth János 300 K, Konkoly Gézané 20 K, Debr. felső ker. iskola felső B) oszt. növendékei Fuchs tanár ur nevenapja alkalmából 13.01 korona.

— **Zongorát, a helyszínen való használatra** keresek. Cím: D. K., Vár-utca 7.

— **Háborús idők imádságos könyve,** Szolnoky Gerzsonról. Háboruba menők, sebesültek, kórházban levők, hadifogságba esettek és itthonmaradottak számára. Ára díszes vászonkötésben csak 1 korona. Kapható a kiadóknál: Hegedüs és Sándor cégnél, főposta mellett és minden könyvkereskedésben.

A Lovcsen sólymai

— A hadsereg aranykönyvéből —

E hatalmas háboruban az egész természet minden elemével együtt nagy, szinte misztikus szerepet játszik. A föld mélyébe ássa be magát az ember ágyustól, a tenger alattjáró naszád a tenger színe alá merül és fent a légürben a repülőgépek lebeg. A hydroplánok, melyek a tenger sima tükkről szállanak fel a csillagok tiszta világa felé, legjobban bizonyítják, hogy mily óriási haladást tett a haditechnika az elemek leküzdésében. A hydroplánok még erősebb akaratot kívánnak vezetőiktől, mint a többi repülőgépek, mert a hydroplán pilótáját két végtelenség választja el a földtől: felette az égbolt, alatta a tenger mélysége.

Tengerész repülőink: *Wosecek* Vencel cs. és kir. sorhajóhadnagy, *Bantield* Godofred és *Maglic* Szilárd fregatthadnagyok bátor szívvel és sólyom szemmel dolgozva, eme új fegyvernem dicsőségét nagyban gyarapították. E három sólyom, ha felszállott, sohasem tért vissza szákmány nélkül; ezt tudta mindenki. Ha egyikük a kelletnél tovább maradt ki, a másodikk már utána repült, a harmadikk pedig gépét készítette elő a felszállásra. Az ellenséges fegyverek minden oldalról golyót zudítanak feléjük; jobbról is, balról is puskagolyó csap bele a gép vázába, szilánkot ütve belőle. A három sólyom ügyet sem vet rá és nyugodtan kémlelve, mind magasabba és magasabba teregetik ki libegő szárnyaikat.

A hadikikötő parancsnokságának napról-napra megbecsülhetetlen értékű híreket hoznak. Mesteri munkát végeztek a *Lovcsen hegy kikémlésekor*, amidőn arról volt szó, hogy az ellenségnek a hegyen levő, kitünően leplezett állásait felfedezték. Hiába volt minden iparkodásunk, hogy az ellenség ágyuit elhallgattassuk. Kikémlhetetlen rejtékhelyükről tovább zúgnak le a montenegroiak ágyugolyói — nagy léket ütve derék katonáink soraiban. Ekkor a három sólyommadár jelentkezik felderítésre; habár sűrű köd borít mindent a kora reggeli órákban és habár a hegyek fölött rohanó sebességgel fújnak a szelek, egyikük sem riad vissza és haduruknak, valamint hazájuknak tett esküjükhöz híven, csak feladatukat tartják szem előtt. Amidőn ezüst madarakhoz hasonlóan felszállnak, a nézők lélekzetüket önkénytelenül is visszatartják: három halálra kész ember lebeg ég és föld között. Az ellenség máris hevesen kezd tüzelni és a miénk is megkezdik a tüzelést. Az ellenséges golyók mind sűrűbben peregnék a repülőkre felé; majd a fába csap bele az egyik, majd a vázat horpasztja be a másik golyó. A három sólyom csak repül, hallgatva és kémlelve. Eszeveszett jégesővé sűrűsödött az ellenség tüze, mely szitává lyukasztotta a szárnyakat. Sólymaink éles szemét ez sem zavarja. Mintha az ellenséges lövöldözés a köd fátyolát is széjjelszaggatná, úgy tör át egyszerre a nap a fellegeken és a repülőkre teljes világosságban látják most a tájat. A romlás és halál torkából sértetlenül térnek vissza, az ellenséges ütegállások oly sokáig féltve őrzött titkát magukkal hozván. Nagy ujjongással fogadják őket és a harsány kiáltásokba hamar belevegnyül ágyuink dörgése, egyik teli találatot a másik után küldve az ellenségnek.

A Lovcsen ágyuzása ily módon helyes irányba terelődött. Az ellenség feljajdulása elég jutalom volt három derék repülőnek. Ő Felsége elismerésének külső látható jeléül mindhármán a vitézségi érem szalagján a „signum laudis” viselik mellükön. Később még magasabb kitüntetések is szereztek maguknak.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

KEDD: *Baba*, operett.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hasznos érdeklődő
kiadó Hajdusoboszló határában fekvő 74 kat. hold földbirtok, lakás és gazdasági épületekkel együtt. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Családi házat
2-3 szobás, lehetőleg modern lakással, esetleg bérbevennék. Ajánlatokat a kiadóba „Családi ház” címre kérek.

Botos Iszán
megbízható, keresetlik azonnali belépésre, kaucióval rendelkezők előnyben részesülnek. Bizonyítvánnyal jelentkezhetnek Debreceni Gazdák Bankjában Kossuth-utca 17.

Kapcsolódniak
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családjára — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyiriné.

Szezevignetta
szrenként olcsón kapható Piac-utca 49. száma alatt.

Zománc
című tábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Perfeckt
gépíró, ki az irodai teendőket járta, hosszabb irodai gyakorlatla, állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Tanítványokat
legrövidebb idő alatt kiképezek szabás, varrás és mintarajzolásra. Bogdán Róza, Szent Anna S.

Gépszij
használt, 7-8 cm. széles, megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Sifon
hármastükörrel, toilette hármastükörrel, egy szalonitükör és többféle szép butorok eladók Iskola-utca 8.

Eladó
kettőezer kéve tengeri-kőr. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában Kossuth-u. 17.

Tűzfát szárazat, felaprítva is, valamint **I. rendű darabos kőszent** megrendelésre házhoz szállít

„UNIO“
tűzifa és áruforgalmi részvénytársaság
Ispotály-telep 1. szám.
Telefon 778.

Somossy László

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.
HAJDUVÁRMEGYE SZALLITÓJA.

MENYASZONYI KELENGYE
VÁSZON, CHIFFON,
ASZTALNEMŰ, PAPANOK
MATRACOK
!!Óriási raktára!!

Ivlámpa pótlásra a legelőnyösebb
HAZAI GYÁRTMÁNY.

Kérje mindenütt az elismert legjobb
TUNGSRAM-LÁMPÁT.

Óvakodjunk utánzatoktól!
Gyártja: az Egyesült Izzólámpa és Villamossági r.-t. Ujpest. — 3000 alkalmazott.